

kam — so, den unmittelbaren Zusammenhang zweier Ereignisse hervorhebend: ते च प्रापुर्दन्वत्सं बुधे चादिपूरुषः RAGH. 10, 6. 3, 40. KUMĀRAS. 3, 58. 66. ÇĀK. 126. 135. In इति च शस्त्रं संघते ÇĀK. 94, 13 scheint च gleichfalls anzudeuten, dass der König den Pfeil *unmittelbar*, nachdem er gesprochen, auflege; vgl. auch: तस्याश्चेत्प्रसो दतो दास्यं च (sogleich) शिरसि स्थितम् HIT. I, 178. यस्तरिप्यति पश्चाच्च (unmittelbar darauf) सो ऽस्या भर्ता भविष्यति VID. 199. — 8) = चेद् wenn P. 8, 1, 30 (durch चण् vom andern च unterschieden). WHITNEY in J. Am. Or. Soc. V, 393. हिंस्ते घदता पुरुषं याचितां च न दित्सति AV. 12, 4, 13. न च प्रत्याकृन्त्यान्मर्सा वा प्रत्याकृन्मर्ति प्रत्याकृन्त्यात् 8, 10, 31. 11, 3, 28. 29. इन्द्रश्च मृक्षयाति नो न नः पश्चाद्यं नशत् RV. 2, 41, 11. त्वं च सोम नो व-
शो जीवातुं न मरामहे 1, 91, 6. 3, 43, 4. जीवितुं चेच्छे मे मूढं केतुं मे गदतः
प्राणु DRAUP. 9, 10. लोभश्चास्ति गुणेन किं पिश्रुनता पयस्ति किं पातकैः
BHART. 2, 45. — 9) über die Bed. von च nach einem pron. interr. s. u. क, कया u. s. w. Eine verallgemeinernde Bed. hat च, wie es scheint, auch nach dem pron. relat.: ये च — तेषाम् *alle welche* N. 20, 29. — Die Lexicographen kennen folgende Bedd.: अन्वाचय, समाहार, इतरत् (अ-
न्योऽन्यार्थ), समुच्चय AK. 3, 4, 32, 2. H. an. 7, 8. MED. avj. 13. विनिश्चय =
अवधारण = अवधृति (so st. अवधृति zu lesen H. an.) AK. 3, 5, 15, v. l. TRIK. 3, 3, 465. H. an. MED. पादपूरण AK. 3, 5, 5. TRIK. H. an. MED. प-
तात्तर TRIK. H. an. MED. केतु TRIK. H. an. तुल्ययोगिता und विनियोग
H. an. — चन s. bes.

2. च 1) adj. a) *samenlos*. — b) *böse, boshaft* ÇABDAR. im ÇKDR. — 2) m. a) *Dieb*. — b) *Schildkröte*. — c) *der Mond*. — d) *Bein*. Çiva's MED. k. 1.

चक्, चकति und चकते *befriedigt sein; widerstehen; leuchten* DUĀTUP. 4, 19. 19, 24. — Vgl. कन् und कम् (चकमान wird von DEVARĀGA auf चक् zurückgeführt, चकित geht der Form nach auf चक् zurück, bedeutet aber 1) adj. *zitternd, erschrocken* TRIK. 3, 1, 11. H. 363. व्याधानु-
सारचकिता कृषीव यासि MĀKĀH. 9, 21. मरुपोपायचकित BHART. 3, 10. पौलस्त्यचकितेश्च RAGH. 10, 74. ÇĀK. 131. PĀNĀT. 91, 2. कपोतावयातभ-
याच्चकितस्तूष्णीं स्थितः HIT. 14, 19. AMAR. 46. चकितचकित आगत्य BUĀG. P. 5, 8, 18. 24, 3. 6, 3, 13. ० निरिन्तणा 5, 8, 2. MEGH. 28. 80. 102. चकितम्
adv. MĀLAV. 11, 3. Gīt. 2, 11. SĀH. D. 87, 19. चकितचकितम् MEGH. 14. —
2) n. *das Zittern, Erschrockensein*: कुतो ऽपि दयितस्याप्ये चकितं भयसं-
भ्रमः SĀH. D. 88, 9. 50, 18. सभयचकितम् Gīt. 5, 19. विद्युद्वारिर्दार्गजैः स-
चकिता MĀKĀH. 86, 20. सचकितनयनम् (kann auch in स + चकितन^० zer-
legt werden) Gīt. 5, 10. सचकितम् adv. ÇĀNTIÇ. 4, 4. — *zitternd vor Zorn*
AMAR. 32. — 3) f. छा N. eines Metrums (4 Mal — — — — —, — — —
— — —) COLEBR. Misc. Ess. II, 162 (XI, 7). Berichte d. K. S. Ges. d. Ww.
phil.-hist. Cl. VI, 225.

— उद् aufblicken, sehen: ये चेकितानमनु चित्तय उच्चकति *il voit, et après lui voit les organes de la connaissance* (BURN.) BUĀG. P. 6, 16, 48. Vgl. चाकनत् (s. u. कन्) = पश्यतिकर्मन् NAIGU. 3, 11.

— प्र, प्रचकित *zitternd, erschrocken* PĀNĀT. I, 420.

चक s. कुटीचक.

1. चकास् (vgl. काष्), चकास्ति *glänzen* DUĀTUP. 24, 66. BUĀG. P. 3, 13, 40. 4, 22, 37. 5, 11, 2. 16, 28. SĀH. D. 36, 13. ÇIÇ. 4, 8. चकासति 3. pl. P.

II. Theil.

6, 1, 6. BUĀG. P. 5, 24, 9. BHART. 18, 24. चकासतम् partic. ÇIÇ. 1, 8. चका-
शत् (sic) BUĀG. P. 3, 19, 14. 2. imperf. अचकास् und अचकात्, 3. अचकात्
Sch. zu P. 8, 2, 73. 74. VOP. 9, 34. 35. RĀGA-TAR. 4, 196. चकाधि PAT. zu P. 8,
2, 25. nach Andern चकाद्धि SIDDH. K. 135, b, s. VOP. 9, 33. चकासो चकार
SIDDH. K. BHART. 3, 37. 14, 19. Statt चकाशेति MBH. 3, 438 (auch 8, 2828)
haben wir u. काष् nach MBH. 4, 755 प्रकाशेति zu lesen vorgeschlagen; jetzt
wären wir geneigt चकाशेति zu चकास् zu stellen, da wir eine Anzahl ent-
sprechender Formen nach der ersten Klasse auch von चत् (s. d.) kennen
gelernt haben. — caus. *glänzen machen*: तमङ्गरे — दीप्तिवितानकेन च-
कासयामासतुः ÇIÇ. 3, 6. अचचकासत् und अचोचकासत् SIDDH. K. 152, b, 5.
VOP. 18, 1.

2. चकास् *glänzend* P. 8, 2, 73. Sch.

चैकोर m. Uṇ. 1, 64. 1) *eine Hühnerart, Perdix rufa* H. 1339. MBH. 3, 936. 9927. 11609. 13, 2836. SUÇR. 1, 201, 1. BUĀG. P. 3, 21, 43. LALIT. 204.
चैकोरस्यान्तिवैराग्यं ज्ञायते SUÇR. 2, 246, 2. ० नेत्र, ० नेत्रो MBH. 7, 5135.
MĀKĀH. 1, 12. RAGH. 6, 59. मतचैकोरनेत्रा 7, 22. Der Kākora soll Mond-
strahlen trinken (Sch. zu Gīt. 1, 23), daher wird das *Auge*, welches den
Nectar eines Antlitzmondes einsaugt, häufig Kākora genannt: शरत्या-
र्वणचन्द्राभं मुधापूर्णानं तव । नाद्य चतुश्चैकोराभ्यां पिबाम्यक्ष्मकर्णशम् ॥
BRAHMAV. P. 1. 10. BHART. 1, 71. Gīt. 10, 2. Kṛṣṇa wird श्रीमुखचन्द्र-
चैकोर ebend. 1, 23 angeredet; vgl. कृष्णस्य मुखपङ्कजम् । पयार्दि नेत्रधमैः
HARIV. 4746. Das Auge des Kākora soll sich beim Anblick vergifteter
Speise roth färben KULL. zu M. 7, 217. — 2) N. pr. a) eines Volkes AV.
PARIÇ. in Verz. d. B. H. 93. — b) eines Fürsten VP. 473. — c) eines
Gebirges VP. 180, N. 3.

चैकोरक m. = चैकोर 1. AK. 2, 3, 35.

चक्क, चक्कयति *leiden; Leid verursachen* DUĀTUP. 32, 56. — Vgl. चि-
क्का, चुक्क.

चक्र m. N. pr. eines Mannes PĀNĀT. Br. 23, 15 in Ind. St. 1. 33.

चक्रान gaṇa चूर्णादि zu P. 6, 2, 134.

चक्रस nom. ag. von क्रस् VOP. 26, 30. Scheinbar VET. 4, 17, wo aber
wohl कपालचक्रसकुलम् zu lesen ist.

चक्रै Kiç. zu P. 6, 1, 12. m. n. gaṇa अर्थर्थादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 249, b, 4. Am Ende eines adj. comp. f. छा MBH. 3, 640. 1) m. (im Veda
bisweilen m.) *Wagenrad* (AK. 2, 8, 2, 24. TRIK. 2, 8, 48. 3, 3, 349. H. 755.
an. 2, 415. fg. MED. r. 31), auch vom *Rade der Sonne, des Jahres u. s.*
w.: चक्रं न वृत्तम् RV. 1, 133, 6. 4, 31, 4. चक्रस्य वर्तनिम् 8, 82, 8. उभा च-
क्रा किर्णययो 3, 29. 4, 1, 3. ओ हि वर्तते रथ्येव चक्रा (रायः) 10, 117, 5.
1, 130, 9. 174, 5. 164, 2. 11, 14. AV. 11, 7, 4. 19, 53, 1. 2. ÇAT. Br. 12, 2, 2. 2.
ÂÇV. ÇR. 9, 3, 9. LĀTJ. 10, 5, 13. हे रथस्यापि चक्रे MBH. 3, 10659. यदा ह्ये-
केन चक्रेण रथस्य गतिर्न भवेत् JĀGĒ. 1, 350. चक्रभङ्ग M. 8, 201. रथचक्र
ARÇ. 6, 15. 9, 8. चक्रवत्परिवर्तते HIT. I, 164. M. 12, 124. त्रिचक्रै adj. रथ
RV. 1, 137, 3. 183, 1. 4, 36, 1. 10, 41, 1. 85, 14. सत्तचक्र 1, 164, 3. 12. 2, 40,
3. अष्टचक्र AV. 11, 4, 22. ते देवाश्चक्रमचरञ्ज्वालामसुरा आसन् *führen im*
Wagen herum ÇAT. Br. 6, 1, 1, 1. *die Scheibe eines Töpfers* TRIK. 3, 3, 350.
H. an. MED. कौलालचक्र ÇAT. Br. 11, 8, 1, 1. मृदएचक्रसंयोगात्कुम्भकारो
यदा घटम् । करोति JĀGĒ. 3, 146. चक्रधम (० धमि) SĀKĀJAK. 67. कलाप^०
ein ausgespannter Pfauenschweif (Rad) RĪT. 2, 14. — 2) n. *Wurfscheibe*,